Ankenævnet for Forsikring

932/14

Den 3. februar 2014 blev i sag nr. 84.587:

xxxxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Gjensidige Forsikring ASA
A.C. Meyers Vænge 9
2450 København SV

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren havde kaskoforsikring i Gjensidige Forsikring ASA. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for en anmeldt totalskade af den forsikrede bil, og at selskabet har krævet en allerede udbetalt erstatning til panthaver tilbagebetalt. Det fremgår af sagen, at bilens motor er tunet til en højere effekt

Selskabet har opsagt forsikringen med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet med henvisning til, at klageren har undladt at oplyse om en ændring af den forsikrede bils motors konfiguration. Selskabet har i overensstemmelse med en panthaverdeklaration udbetalt erstatning til panthaveren og har efterfølgende opkrævet beløbet hos klageren. Selskabet har endvidere gjort gældende, at selskabet ikke er bundet af forsikringsaftalen, da den omhandlede bil ikke er synet efter ændringen af konfigurationen af motoren, hvorfor den efter selskabets opfattelse ikke udgør en lovlig interesse.

I brev af 11/6 2013 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Jeg vedlægger kopi af erstatningsopgørelse udfærdiget af taksatorringen, hvor bilen opgøres til en værdi af kr. 240.000,00.
>
> Min klient købte bilen i 2011 og på dette tidspunkt var bilen forsikret i IF Forsikring. I januar 2012 fik han chiptunet bilen og i april 2012 skiftede han forsikringsselskab til Gjensidige Forsikring. I den forbindelse blev han ikke bedt om, at udfylde et skema og forespurgt om han

havde foretaget chiptuning af bilen. Efterfølgende var bilen impliceret i ulykken den 30. august 2012

Den 3. november 2012 udbetalte Gjensidige Forsikring erstatning med kr. 178.963,99 til panthaver ... Den resterende difference op til værdien kr. 240.000,00 er ikke udbetalt, ligesom forsikringsselskabet har stillet krav om, at få tilbagebetalt det udbetalte beløb under henvisning til, at bilen er chiptunet. Der vedlægges kopi af brev af den 11. november 2012 fra forsikringsselskabet samt mit brev af den 20. december 2012 til forsikringsselskabet. Ligeledes vedlægger jeg kopi af forsikringsselskabets svar af den 11. april 2013 samt den 19. april 2013.

Som det fremgår, vil forsikringsselskabet ikke udlevere sine indtegningsregler og det gøres gældende, at [klageren] ikke er blevet gjort bekendt med disse forud for tegningen. Endvidere gøres det gældende, at den foretagne chiptuning ikke har haft nogen indflydelse på den skete skade og på den baggrund, findes det ikke at skulle have nogen konsekvenser for min klients dækning, at chiptuningen er foretaget."

Dertil har selskabet i brev af 30/7 2013 til nævnet bl.a. bemærket:

"Den 8. oktober 2012 stillede vores skadebehandler følgende spørgsmål til vores forsikringstager i forbindelse med kaskoskaden efter at være blevet gjort bekendt med, at forsikringstagers bil var chiptunet:

1. Hvornår er chip-tuningen installeret i din bil?
2. Har tuningen virket tilfredsstillende og efter hensigten?
3. Hvor meget er effekten af din motor blevet forøget? (hvor mange HK?)
4. Hvilke ændringer af bilens køreregenskaber oplever du?
   Har det forbedret accelerationen?
   Har det øget bilens tophastighed? Hvis ja, hvor meget?

Den 8. oktober 2012 besvarede vores forsikringstager ovenstående mail:

> 1. bilen er blevet chip-tunet (OBD **TUNING)** i januar 2012 kan ikke huske den præcise dato.
> 2. ja det har det, da jeg fik mere momment, den er blevet lidt hurtigere i optræk.
> 3. som standard havde den 163hk og 340 moment, efter chip-tuning ved jeg desværre ikke det helt præcise tal, da jeg ikke har været på en rullefelt, det koster ekstra, men hvad det angår af deres hjemmeside, så skulle den have fået 198hk og en moment på 395.
> (tallene stammer fra deres hjemmeside)
> de lovede at det var max 20% pga. dansk lov, og at man kan til enhver tid genskabe bilens standard egenskaber.
> 4. ja det har forbedret bilens accelerationen (optræk) og også diesel forbruget, dvs lidt mere økonomisk bil. hvis man er forsigtig med højre fod.
> den har ikke øget bilens tophastighed hvad jeg ved. for det var kun momment (acceleration) det drejet sig om, jeg har aldrig prøvet topfarten på bilen.
> men jeg ved faktisk heller ikke hvor mange HK min bil havde som standard. da der findes 2 slags motor, en med 150hk og en med 163 det burde står i registrerings attest.

Ved brev af 11. november 2012 meddelte vi vores forsikringstager, at vi ikke kunne dække skaderne på hans bil, eftersom bilen var chiptunet uden godkendelse ved syn. Vi gjorde opmærksom på, at vi i vores indtegningsregler ikke ville have tegnet kaskoforsikring på bilen,

hvis vi havde kendt til de korrekte oplysninger. Af den grund annullerede vi kaskoforsikringen fra ikrafttrædelsen. Vi indfriede restgælden på kr. 173.963,99 til panthaver og forlangte beløbet betalt af vores forsikringstager, eftersom vi ikke hæftede for skaden.

…

Vores vurdering

Forsikringsbetingelserne til forsikringstagers Bilforsikring har version 1102006.

Det følger af Bekendtgørelse nr. 595 af 13. juni 2006 om chiptuning § 2, stk. 2, at et chiptunet køretøj skal fremstilles til syn hos en synsvirksomhed til godkendelse af chiptuningen. Det følger af bekendtgørelsens § 2, stk. 3, at godkendelsen ved syn skal anmeldes til registrering, inden det chiptunede køretøj tages i brug, hvorefter der udstedes ny registreringsattest indeholdende bl.a. oplysninger om den ændrede motoreffekt. Overtrædelse af bekendtgørelsen medfører bødestraf, jf. § 4, stk. 1.

Det lægges ubestridt til grund, at vores forsikringstager ikke har fået godkendt chiptuningen af sit køretøj i medfør af ovennævnte bekendtgørelse. Det lægges endvidere til grund, at der ikke var kongruens mellem bilens faktiske forhold og registreringsattesten, fordi bilens konstruktive ændringer ikke var indført i registreringsattesten hverken på indtegnings- eller skadestidspunktet.

Ifølge Lbkg. nr. 999 af 5. oktober 2006 om forsikringsaftaler (FAL) § 35 kan der kun ske skadesforsikring af en lovlig interesse. Med 'lovlig interesse' skal forstås, at den forsikrede genstand har lovlig omsætningsværdi, jf. Ivan Sørensen: Forsikringsret, 5. udgave, s. 41ff. Bilen har lovlig omsætningsværdi, når der ikke til bilen hæfter sig et strafbelagt retsbrud, fx pga. manglende godkendelse ved syn. I det foreliggende tilfælde er bilens ændrede motoreffekt ikke godkendt og lovliggjort. Der kan derfor ikke ske skadesforsikring af bilen, og vi er allerede af den grund berettiget til at annullere kaskodækningen.

Endvidere gør vi gældende, at vores forsikringstager har fortiet betydningsfulde oplysninger ved ikke at oplyse om bilens chiptuning, og at registreringsattesten ikke er retvisende. Fortielse af betydningsfulde oplysninger medfører, at selskabet fritages for ansvar, hvis fortielsen kan tilregnes forsikringstageren som grov uagtsomhed, jf. FAL § 7, jf. § 6.

Vores forsikringstager har handlet groft uagtsomt *dels* ved at undlade at indhente godkendelse af bilens chiptuning - det må være kendt ved chiptuning, at der er tale om en ændring af bilens typegodkendelse, hvorfor effektforandringer kræver godkendelse ved syn og ajourføring af registreringsattesten (motorforandring kan bl.a. have afgiftsmæssig betydning) - og *dels* ved at fortie oplysningen om bilens konstruktive forandringer. En passant oplyser vores salgsafdeling, at ca. otte ud af ti nye kunder af egen drift ved indtegning gør opmærksom på evt. chiptuning. Endvidere er vi blevet bekendt med, at chiptuningsværksteder typisk gør opmærksom på kravet om godkendelse ved syn, hvilket både vedrører effekt- og emissionsforandringer. Vores forsikringstager har undladt at gøre opmærksom på, at bilen havde en anden motoreffekt, end hvad der fremgik af registreringsattesten, hvilket har medført, at vores risikoantagelse er baseret på urigtige oplysninger.

Fordi der er tale om forsikring af en ulovlig bil, og fordi forsikringstager har udvist grov uagtsomhed ved at fortie betydningsfulde oplysninger, mener vi, at vi er fri for ansvar. Det er ikke relevant at vurdere årsagssammenhængen mellem uheldet og chiptuningen, hvorfor lempelsesreglen i FAL § 6, stk. 3 ikke finder anvendelse."

Med henvisning til selskabets bemærkninger har klagerens advokat i brev af 13/8 2013 til nævnet bl.a. oplyst:

"Det bestrides, at bilen ikke har lovlig omsætningsværdi og at bilen ikke skulle være omfattet af min klients 'lovlige interesse'.

Den ændring af bilen der er foretaget, er ikke ulovlig. Det er korrekt, at min klient har været uopmærksom på at han allerede i forbindelse med ændringen skulle have fået foretaget et ekstraordinært syn af bilen. Han havde forventet, at det var nok at den blev synet ordinært når den blev indkaldt efterfølgende.

Dette forhold gør dog ikke, at bilen har været ulovlig og idet der som sagt er tale om, at der kun er lavet ændringer som er lovlige. I forbindelse med det næstkommende ordinære syn hvis ikke bilen var blevet totalskadet ville der have været foretaget syn. Ligeledes ville der naturligt været blevet foretaget syn i forbindelse med en eventuel overdragelse, hvorfor at bilen, i så tilfælde ville have lovlig omsætningsværdi.

Det er min klare opfattelse, at såfremt min klient havde oplyst forsikringsselskabet om at bilen var blevet chiptunet, så ville det antageligt have medført at den var blevet godkendt af forsikringsselskabet og eventuelt mod betaling af en merpræmie. At forsikringsselskabet efterfølgende kommer frem til at man ikke ville have forsikret bilen er alene udtryk for 'bagklogskab' for at undgå at betale erstatning. I den forbindelse henvises specifikt til at chiptuningen ingen betydning har haft for indtræden af ulykken. Havde den haft betydning for indtræden af ulykken så ville forsikringsselskabets standpunkt have været acceptabelt, men det er det ikke i en situation, hvor min klient kom ud for en ulykke med lav hastighed uden at chiptuningen har nogen indflydelse herpå.

Min klient er ikke blevet oplyst af chiptuningsværkstedet om kravet om godkendelse ved syn. Det gøres som sagt gældende at der er tale om at der er sket forsikring af lovlig interesse og det gøres gældende, at lempelsesreglen i FAL § 6 stk. 3 finder anvendelse.

Det bestrides, at min klient har handlet groft uagtsomt ved ikke at oplyse at bilen var chiptunet."

I forlængelse heraf har klagerens advokat i brev af 20/8 2013 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg noterer mig, at forsikringsselskabets retningslinje vedrørende chiptuning, sagens bilag …, er 'opdateret af … den 4. marts 2013'. Jeg skal bede Ankenævnet for Forsikring om, at anmode forsikringsselskabet om at fremlægge den forretningsgang, som var gældende på det tidspunkt, hvor min klient tegnede forsikringen.

Endvidere bemærker jeg til citatet i bilag …, Ivan Sørensen forsikringsret femte udgave side 41, at det er forbundet med bødestraf ikke at få synet en chiptunet bil umiddelbart efter chiptuningen. Men dette kan på ingen måde sammenlignes med det eksempel, som gives i citatet, hvor der omtales situationer, hvor ejendomsretten 'til enhver tid kan ophæves f.eks. ved konfiskation på grund af den sikredes retsbrud'. Det er slet ikke aktuelt i den pågældende situation med chiptuning og det fremsendte citat understreger blot, at min klient alene har forsikret sin lovlige interesse.

Jeg noterer mig, at forsikringsselskabet ikke har fremlagt kopi af et eventuelt indtegningsskema/forsikringsanmodning, hvor min klient måtte være blevet forespurgt om bilen var chip-

tunet og hvor han i givet fald skulle have kommet med forkerte oplysninger. Det er min opfattelse, at min klient aldrig er blevet stillet dette spørgsmål, hverken mundtligt eller skriftligt inden tegningen og at han derfor er i god tro."

Heroverfor har selskabet i brev af 23/8 2013 til nævnet bl.a. påpeget:

"Den allerede fremsendte acceptpolitik var den gældende på indtegningstidspunktet. Det fremgår af den fremsendte acceptpolitik, at der er sket en strukturopdatering den 4. marts 2013, hvormed skal forstås, at der alene er sket strukturelle ændringer (form, layout mv.), mens der ikke er redigeret i det materielle indhold vedrørende indtegningsreglerne.

Klagers advokat fremfører, at såfremt klager havde oplyst os om, at bilen var blevet chiptunet, så ville det antageligvis have medført, at der var sket forsikring af bilen, evt. mod merpræmie. Ifølge vores allerede fremsendte acceptpolitik tilbyder vi kun indtegning, hvis den chiptunede bil er synet og godkendt, samt motorforandringen er noteret i registreringsattesten. Vi vil(le) ikke tilbyde indtegning af en ulovlig chiptunet bil (ej heller mod merpræmie), selvom klager oplyser/havde oplyst om de konstruktive forandringer.

I relation til klagers advokats anbringende om at klager ikke er blevet gjort opmærksom på kravet om godkendelse ved syn af chiptuningsværkstedet, bemærker vi, at klager i mail af 8. oktober 2012 henviser til, at chiptuningsværkstedet har oplyst de gældende krav om, at motorens effekt maksimalt må forøges med 20 %. Derfor må det lægges til grund, at klager i samme anledning er blevet oplyst om bekendtgørelsens væsentlige krav til chiptuning. Det er derfor en fortielse af væsentlige oplysninger, at klager ikke oplyser om bilens konstruktive forandringer ved indtegning."

Efterfølgende er klagerens advokat og selskabet fremkommet med yderligere kommentarer i breve af 19/9, 20/9 og 30/9 2013 til nævnet.

Af print fra selskabets intranet fremgår bl.a.:

"**Formål**
Denne forretningsgang beskriver hvad vi skal være opmærksomme på, når en kunde har chiptunet sin bil.

Målgruppe
Medarbejdere i salg og administration.

Generelt
Det er blevet lettere og billigere at ændre på motorens ydelse, samt hestekræfter ved at chiptune/motoroptimere biler. Dette medfører at bilen bliver hurtigere.

Indtegning
Efter 1. august 2006 er der kommet nye lovregler for chiptuning/motoroptimering.

Dette medfører følgende:

- Når en bil har fået foretaget chiptuning/motoroptimering **skal** den synes.
- Dokumentationen for udstyrets lovlighed skal medbringes i synshallen,

- og det skal noteres i registreringsattesten, at chiptuningen/motoroptimeringen er lovlig godkendt.

Alle overstående punkter skal være opfyldt, for at vi kan tilbyde at indtegne køretøjet."

Af policen fremgår bl.a.:

"**Køretøjets anvendelse**	Køretøjet anvendes alene til privatkørsel.
Mærke	BMW 320 2,0 D"

Nævnet udtaler:

Nævnet finder som ubestridt at måtte lægge til grund, at bilen er undergivet klagerens ejendomsret. Interessen i at undgå tab i forbindelse med skade på bilen er efter nævnets opfattelse derfor en lovlig interesse, der kan være genstand for forsikring, jf. forsikringsaftalelovens § 35. Nævnet finder herefter, at selskabet ikke er berettiget til at afvise at yde forsikringsdækning med henvisning til, at bilen ikke udgør en lovlig interesse.

Det fremgår af policen, at forsikringen omfatter en BMW 320d. Som sagen foreligger oplyst, lægger nævnet til grund, at bilens motors konfiguration er blevet ændret, og at motoren dermed har fået en højere effekt, end den havde med den oprindelige konfiguration. Det er oplyst, at motorens effekt er forøget med op til 20 % i forhold til den oprindelige ydelse. Nævnet finder endvidere at kunne lægge til grund, at bilen ikke er synet efter ændringen af konfigurationen af motoren, hvilket er et lovkrav.

Det er efter nævnets opfattelse almindeligt kendt, at præmien for en bilforsikring bl.a. beregnes ud fra bilens motor og effekt, og at det er en forudsætning, hvis en bil skal forsikres, at den er behørigt synet. Nævnet finder herefter, at forsikringstageren burde have indset, at det for selskabet var relevante omstændigheder, at bilens motors effekt var forøget i forhold til den effekt den oprindelig havde, og at bilen ikke var behørigt synet efter chiptuningen. Nævnet finder dog, at klagerens undladelse af at oplyse om disse forhold ved tegningen af forsikringen ikke kan tilregnes ham som grov uagtsomhed, jf. herved forsikringsaftalelovens § 7, jf. § 6.

7. 84.587

Nævnet finder på denne baggrund, at selskabet ikke har været berettiget til at opsige forsikringen med tilbagevirkende kraft og at afvise at yde forsikringsdækning for den anmeldte skade.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Gjensidige Forsikring ASA, skal anerkende, at det var uberettiget til at annullere forsikringen, og skal genoptage sagsbehandlingen med den anmeldt skade, og udbetale klageren den erstatning, der tilkommer ham, med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Kim Sparlund